

Flertallet har brugt om det militære Spørgsmaal, bør en Mand som General Arendrup anklages for Landsforræderi; det er Forræderi set ud fra de Herrers Synspunkt. Nu mener jeg for Resten personligt, at det er ganske ligegyldigt, hvad den Mand siger, men hvorfor siger han det, hvorfor træder han op mod sin foresatte og spiller rask? Fordi han gaar ud fra, at en Mand som ham rører man ikke. Lovene ere ikke til, for at han skal ifalde Straf efter dem, og Magten er ikke til for at skulle bruges overfor ham og hans; men overfor de smaa, de menige Soldater er Loven til, og der have han og hans Lov til at benytte den. Naar den Mand kan gaa fri for Straf, er det ganske meningsløst, at den menige Soldat her skal sidde 20 Dage i mørk Arrest paa indskrænket Kost.

Forinden jeg gik herved til Rigsdagen for at tale om denne Sag, havde jeg talt med juridiske Professorer, som havde beskæftiget sig med denne den psykiatriske Side af den kriminelle Retsplejes Udøvelse. Jeg har talt med Psykiatikerne og med en Læge, som har siddet to Dage i mørk Arrest som Soldat, og som siger, at de to Dage for ham betød en Nervøsitet, som aldrig senere har forladt ham, og saavel disse højtansete juridiske Professorer som Psykiatikerne erklære, at mørk Arrest er en barbarisk Straf og ganske uførenelig med al Civilisation. Det ærede Medlem for Københavns 3die Valgkreds (Alfred Christensen), der selv er Jurist og selvfølgelig har overværet mange Kriminalistmøder, vil sikkert ogsaa erkende, at ikke alene herhjemme, men i hele Udlandet har den videnskabelige Presse, der har behandlet Spørgsmaalet om Straffuldbyrdelsesmaader, fordømt disse Straffemetoder. Mener man, det er en grov Forseelse, en Mand har begaaet, saa straf ham med en længere Tids Frihedsberøvelse — jeg tænker ikke paa denne Mand —, men mørk Arrest er Barbari, man maa ikke i dette Land straffe en Mand saaledes, at han gaar ud af Fængselet knækket og berøvet Sundheden. Det er Statens, Samfundets Pligt at stille den Mand, som har begaaet et Fejltrin, en Forseelse, en Forbrydelse og har taget sin Straf derfor, saaledes, at han, naar han gaar ud af Fængselet, er i Stand til, ligesom før han kom derind, at skaffe sig Arbejde og Udkomme, og det er imod Statens Interesse at berøve ham hans Sundhed, sjælelig eller fysisk, saa at han maaske tvinges til at falde Samfundet til Byrde. Den Mand, der her skal sidde 20 Dage i mørk Arrest, kan — jeg siger ikke, at han vil — lide saa meget sjæleligt, at

det maaske kan faa farlige Følger ogsaa for den Slægt, der følger efter ham. Det maa ikke ske. Jeg tvivler for øvrigt aldeles ikke om, at den højtærede Forsvarsminister, set fra et almindeligt civilt Synspunkt, er enig med mig. Hvis vi kunde flytte os tilbage til den Tid, da den højtærede Forsvarsminister var 30 eller 25 Aar gammel og sad i dette Ting og gik ud i Landet for at agitere, vilde han efter min Tale holde en Tale i Tilslutning til mig. Den højtærede Forsvarsminister bør blive den Humanisme tro, som staar i Forbindelse med hans religiøse Opfattelse og med hans almenmenneskelige Opfattelse. Der tabes aldeles intet derved, der er Magtmidler nok for de militære Befalingsmænd til at kunne straffe en Mand, uden at man behøver at tage sin Tilflugt til en saa middelalderlig Lovbestemmelse som denne. Jeg siger dette her, fordi denne Sag viser os i klare Rids, hvor frygtelige disse Lovbestemmelser ere, og hvor nødvendigt det er, at Rigsdagen hurtigst muligt tager Initiativet til at forandre disse Forhold. Kunne vi ikke gennemføre Reformen af social Natur, og som koste Penge, fordi Samfundet ikke har Raad dertil, een Ting kan den danske Rigsdag: den kan gennemføre Reformen, som betyde Humanitet, moralske Fremskridt, saa vi komme op blandt Foregangs nationernes Række, og de Reformen koste ingen Penge, tværtimod, det vil maaske endog bevirke Nedgang i Statsudgifterne. Der sidder ikke en Mand i denne Sal, af Højre, Venstre eller Socialdemokratiet, der kunde tænke sig, at han selv eller hans Sønner skulde sidde i mørk Arrest. Hvis det overgik en af de Herrer, som høre Højre til, at hans egen Søn blev straffet paa denne Maade, vilde han, naar han kom hjem, ikke faa Ro i Huset for sin Hustrus og sine Børns fortvivlede Bekymringer. Han vilde gøre alt, hvad han kunde, for at faa denne Søn befriet. Men han, der sidder i Arrest, er vor Landsmand, det er vor Broder, ham maa vi hjælpe, vi have Magt til at gøre det, vi maa forhindre, at en ung dansk Mand fremtidig bliver idømt saadanne strenge Straffe. Jeg siger dette ud fra mit Lægmandsstandpunkt.

Hvis jeg var Professor i dansk Retsvidenskab og Medlem af dette Ting, hvis jeg havde et Navn som f. Eks. det ærede Medlem fra Højrup (Deuntzer), vilde jeg holde en stor Tale og i Kraft netop af Videnskab og Jurisprudens bevise, hvilken uhørt Skændsel en saadan Dom er, men de Herrer have lunkent Blod i deres Aarer, Fiskeblod, de rejse sig ikke, røre sig ikke, men vi, der høre Folket til, vi forarges og oprøres, og